

Saulėta, dieną 40°, naktį 25°.
Saulė teka 7:01, leidžiasi 6:54

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co. for
1730 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LV

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Kovo-March 20 d., 1974 m.

Kaina 15c

67

ARABAI NUTARĖ PARDUOTI AMERIKAI NAFTĄ

SEKRETORIUS KISSINGERIS BANDO PAVEIKTI JAV SENATO NARIUS

WASHINGTONAS. — Praėjusį penktadienį valstybės sekretorius Henry Kissingeris pakvietė pusryčių du įtakingus senatorius, kurie daugiausia priešinosi prekybos lengvatų teikimui Sovietų Sąjungai, kol ta neatleis savo piliečių emigracijos varžtų. Senatoriai Henry Jackson ir Abraham Ribicoff, kuris yra žydų kilmės, nepažadėjo sekretoriui sumažinti savo opozicijos prekybos su Maskva įstatymui. Iš patikimų šaltinių spauda patyrė, kad senatoriai pasakė Kissingeriui, kad jie svarstytų savo opozicijos atšaukimą, jei Kremliaus vadai pažadėtų išleisti per metus nemažiau 35,000 savo piliečių, norinčių išvažiuoti.

Senatoriai pasakė sekretoriui Kissingeriui, kad jis turėtų gauti iš Maskvos garantiją, kad ji nepersekios pareiškimus vizai padavusių sovietų žydų ir kitų tautybių žmoniu.

Prezidentas Nixonas, kalbėdamas praėjusį penktadienį Čikagoje, irgi užsiminė apie prekybą su sovietais ir emigracijos klausimą. Jis pareiškė, kad jo asmeniniai kontaktai su sovietų vadais privedė prie padidėjusio emigrantų skaičiaus. Žydų organizacijų centro žiniomis iš Sovietų Sąjungos pernai emigravo 35,000 žydų, kada 1971 metais emigrantų skaičius buvo 15,000. Prezidentas pasakė: "Jie žino, nedarą, ką mes darytume, ar ko mes pageidautume, kad jie darytų, tačiau yra daug geriau turėti Amerikos prezidento balsą kalbantį viduje Kremliaus sienų, o ne iš lauko, nes, tikėkite manimi, tos sienos yra gero kaimo stovai".

Amerikos senatė apie 75 senatoriai pasisakė už prekybos varžtų palikimą, kol sovietų valdžia nepalengvins emigracijos. Panašų prekybos įstatymo papildymą turi ir Atstovų Rūmai. Kongresas nusistatęs prieš favoritines valstybės privilegijas suteikimą Sovietų Sąjungai, kol Amerikos prezidentas galės paliudyti kongresui, kad emigracija iš Sovietų Sąjungos yra laisva.

Sekretorius Kissingeris neužilgo važiuos į Maskvą. Jis turės paruošti programą prezidento Nixono vizitui Maskvoje. Kissingeris norėtų nusiviežti sovietų vadams pažadą, kad kongresas prekybos lengvatų nevaržys, tačiau Amerikos žydų spaudžiamai, kongreso nariai stato Kremliaus savo reikalavimus.

Litvinovas atvyko į laisvą pasaulį

VIENA. — Austrijoje didelį susidomėjimą sukėlė Pavelio Litvinovo atvykimas iš Maskvos. Jis atvyko su sovietų viza, su žmona ir dviem vaikais. Juos priėmė Žydų agentūros atstovai ir apgyvendino gerame Vienos viešbutyje. Litvinovas atsisakė susitikti su spauda, nes jis esąs labai pavargęs.

Litvinovas praleido 4 metus Sibire, nes jis 1968 m. demonstravo Raudonojoje aikštėje, Maskvoje prieš sovietų invaziją į Čekoslovakiją. Jis yra anūkas buvusio sovietų užsienio reikalų ministro Maximo Litvinovo, kuris vėliau buvo ambasadoriumi Washingtone. Vienos žydai kalba, kad Litvinovas bandys išvažiuoti į Ameriką.

FREMONT. — Michigane mirė 75 m. Daniel Gerber, didžiausias pasaulio kūdikių maisto gamintojas. Pernai Gerber Products Co. pardavė įvairių "Baby Foods" už 278 mil. dol.

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Gynybos departamentas kongreso ginkluotų jėgų komitete prašo padidinti lėšas Pietų Vietnamo karinei paramai. Pentagono pareigūnai įrodinėja, kad pasaulinė infliacija, ypač naftos produktų pabrangimas, išsėmė Vietnamo paramai skirtas lėšas. Karinei paramai siekiama gauti 1.6 bil. dol., o ekonominei paramai 350 mil. dol. Parama Vietnamo vyriausybei JAV kongrese turi daug priešių.

PHNOM PENHAS. — Kambodijos komunistai po sunkių kovų užėmė buvusią Kambodijos karalių sostinę Phsar Oudong, 24 mylios į šiaurės vakarus nuo dabartinės sostinės Phnom Penho. Tai didelis komunistų propagandinis laimėjimas, nes iki šiol jie turėjo savo rankose tik kelis tolimų provincijų miestus. Šmarkios kovos vyksta ir dėl Kampot miesto, netoli jūros.

WASHINGTONAS. — Prancūzijos ambasadorius Jacques Koscusko-Morizet pareiškė spaudos atstovams, kad tarp Prancūzijos ir Amerikos nėra jokio skilimo ir krizės. Nėra skilimo ir tarp Amerikos bei Europos Rinkos valstybių. Jis žiūrįs į ateities santykius optimistiškai ir su dideliu pasitikėjimu.

SAIGONAS. — Pietų Vietnamo kovos netoli Kontum miesto per 48 val. davė 440 užmuštų komunistų pusėje ir 75 žuvusių Saigono kariuomenėje. Kovos vyksta dėl perėjimo per Dak Bla upę. Komunistai pradėjo puolimą, siekdami užimti šią svarbią upės vietą, nes kalnuotose apylinkėse tėra tik vienas perėjimas, reikalingas tolimesnei šiaurės Vietnamo infiltracijai į pietus.

NEW YORKAS. — Jungtinės Tautos Alžiro ir kitų valstybių pastangomis ruošiamasi svarstyti žaliavų klausimą. Čia norima įjungti ir naftos reikalus. Amerika atsisakė dalyvauti parengiamose tokios konferencijos darbuose, nes, Amerikos nuomone, šis klausimas netinka spręsti Jungtinėse Tautose, kur didelę daugumą balsų turi mažos, nesvarbios valstybės. JAV ambasadorius Scali pavadino tokią Amerikos laikyseną "konstruktyviu laukimu".

WIESBADENAS. — V. Vokietijos statistikos biuras paskelbė, kad azolino krizės metu sumažinus keliųose automobilių greitį, žuvusiųjų skaičius nukrito 18%.

SAN DIEGO. — Kalifornijos policija ieško Antonio Frank Adame, 42 m., kuris išėjo iš kailėmo, kai jam sargybinis liepė išeiti. Pasirodo, kad sargybinis turėjo įsakymą paleisti iš kasama Nervungrio kasykloje, kuri yra atvira, nes anglis guli netoli žemės paviršiaus. Vidutinis anglis: klando storumas esąs 80 pėdų. Čia jau iškasama 200,000 tonų per metus.

Buvęs restorano New Yorke tarnautojas Nick Colosi pasidare beisbolo rungtynių teisėjų. Ta proga restorano savininkai jį pagerbė išvesdami į savo menues sumuštinį: "Corned Beef a la Nick Colosi". Nuotraukoje jis matomas su specialiai parinkta padavėja Lee Meredith.

PORTUGALIJA VALO KARIUOMENĘ

LISABONA. — Portugalijoje suimtų karininkų skaičius siekia 33. Dar daugiau yra pašalintų iš turėtų vietų. Karinės akademijos viršininkas gen. Amaro Romau pašalintas už tai, kad jo akademijoje įvyko karininkų susirinkimas. Kariuomenės štabo laivyno skyriaus viršininkas admiralas Tierno Baghulo irgi atleistas. Pats viso sukilimo išaukėjas, buvęs Portugalų Ginejos gubernatorius ir štabo viršininko pavaduotojas gen. Spinala tebėra laisvas. Jis pašalintas iš pareigų už tai, kad savo knygoje parašė, kad Afrikos kolonijų klausimo negalima išspręsti ginklo jėga.

Senegalyje, Dakaro mieste prisiglaudę Portugalijos Ginejos sukilimo vadai pareiškė spaudai, kad jie susidomėję seka įvykius Portugalijoje. Pats generolas Spinala laikomas afrikiečių priešu, nes jis pirmas sugalvojo kolonijose organizuoti negrus kovoti prieš negrus. Ginejoje Spinalos sugrupuotos komandos buvo iš gyvulių ūkių besiverčiančių negrų genčių, kurios nekėdavo žemdirbių genties Balante, iš kurio daugiausia susidariusios prieš Portugalijos priespaudą kovojančios grupės.

Portugalijos Ginejos nacionalistų vadai studijuoja Spinalos knygą ir svarsto joje iškeltus federacijos su Portugalija galimumus. Generolas Spinala neteko Portugalijos vyriausybės malonės už tvirtinimą, kad Afrikos kolonijų klausimą reikia spręsti ne ginklu, bet politinėmis priemonėmis.

Japonai padeda įrengti kasyklas

MASKVA. — Sovietų Sąjunga ir Japonija pasirašė susitarimą bendrai eksploatuoti Sibiro akmens anglis Jakutų respublikoje, netoli Čulmano miesto. Čia esančios didelės akmens anglies atsargos. Japonija padės nutiesti reikalingus kelius, geležinkelius, duos reikalingas mašinas kasykloms ir Nachodkos uosto krantinėms. Už japonų pagalbą Maskva pažadėjo tiekti Japonijai didelius anglies kiekius. Anglis reikalinga japonų pieno pramonei.

Sovietų geologai apskaičiavo, kad Pietinio Jakuto anglies atsargų bus iki 40 bil. tonų. Anglis esanti švaresnė už Dono upės kasyklų. Prie Čulmano, kuris yra 250 mylių į šiaurę nuo Transsibirinio geležinkelio, anglis jau kasama Nervungrio kasykloje, kuri yra atvira, nes anglis guli netoli žemės paviršiaus. Vidutinis anglis: klando storumas esąs 80 pėdų. Čia jau iškasama 200,000 tonų per metus.

VEIKLOS ŽINIOS

● Konservatyvių pažiūrų respublikonas, sen. James Buckley vakar sušaukė spaudos konferenciją, kurioje pareiškė, kad valstybės gerovei ir prezidento įstaiigos naudai, prezidentas Nixonas turėtų pasiaukoti ir pasitraukti iš pareigų.

● Olandijos vyriausybė apgailestavo, kad arabų naftos valstybės neatšaukė jai boikoto, kuriame nesą jokio pagrindo.

● Pietų Vietnamo vyriausybė paskelbė, kad centrinėse aukštesnėse komunistai apsupo vieną šaulių batalioną.

● Sirijos-Izraelio artillerija tęsė vakar dvikovą Golanų fronte. Vienas artillerijos sviedinys Sirijoje sužeidė du švedus, Jungtinių Tautų stebėtojus ir sirų karininką.

● Australijos vyriausybė paskelbė, kad ji nepritaria Amerikos planui padidinti savo jūrų laivyno bazę Diego Garcia saloje, kuri valdoma Britanijos. Karinę bazę toje saloje kritikavo ir Indijos vyriausybė.

● Federalinė sveikatos įstaiiga paskelbė, kad Amerikoje sumažėjo mirimai nuo širdies ligų ir atakų.

● Wisconsinio atstovų kongresas Les Aspin pareikalavo, kad prezidentas atleistų iš Amtrak geležinkelio direktorių tarybos John Gilhooly. Kongresmanas sako, kad jis negali tinkamai rūpintis geležinkeliu, nes pats yra didelės autobusų bendrovės prezidentas.

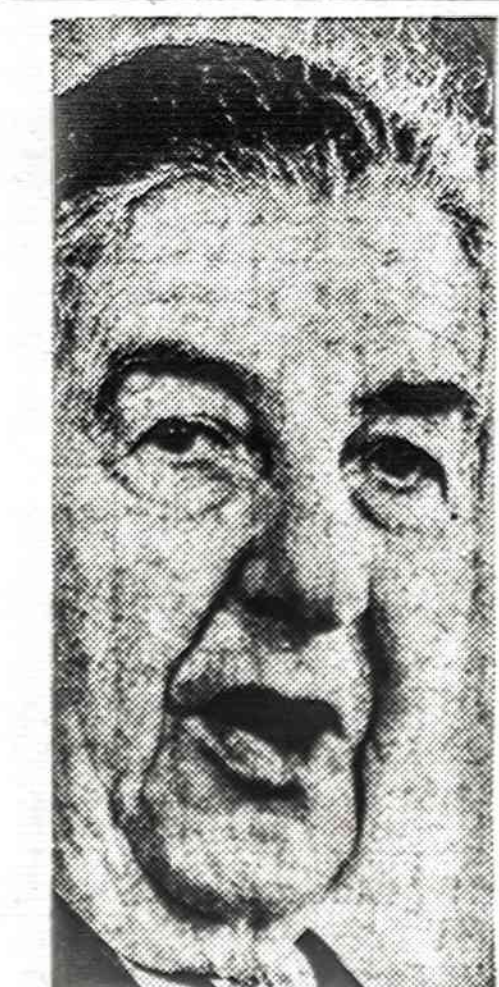
● Philadelphiajos teismas nubaudė Michael Green 50 metų kalėjimu bausme už 1972 m. įvykdytą lėktuvo pagrobimą.

● Baltieji Rūmai pareiškė protestą dėl kongreso komiteto, kuris nagrinėja prezidento pajamų mokesčius, plepumo. Iš komiteto išėjo į viešumą pajamų mokesčių slapto smulkmenas. Žmonės praras pasitikėjimą pajamų inspekcijos konfidencialiam darbu, sakoma pareiškime.

● Kainų taryba atšaukė kainų kontrolę maistui dėžutės ir galima laukti jo pabrangimo.

● Europos rinkos pareigūnai Briuselyje pranašauja, kad Amerikos kritika Europos rinkai gali sustiprinti Europos valstybių vieningumą.

● Vakar britų užsienio reikalų ministeris pristatė parlamentui savo politikos gaires ir programą. Britanija tikisi išlaikyti gerus santykius su Amerika.

Premjerė Golda Meir. Izraelio pareiškė, kad Izraeliui būtų nesaugu atiduoti Sirijai Golanų aukštumas.

LIBIJA IR SIRIJA TĘSIA BOIKOTĄ

VIENA. — Arabų naftos ministeriai Vienoje paskelbė boikoto Amerikai atšaukimą. Saudi Arabija, Kuwaitas, Abu Dhabi, Bahrainas, Egiptas, Alžiras ir Quataras žada vėl siųsti naftą į Ameriką, tačiau Sirija ir Libija toliau tęs boikotą. Libijos valstybinis radijas paskelbė, kad kitų arabų šalių nutarimas nutraukti boikotą yra "išdavikiškas veiksmas". Sirijos radijas nieko nepranešė apie boikoto atšaukimą. Libija siūsdavo Amerikon apie 10% visų arabų valstybių naftos. Boikotą atšaukus, arabų nafta iš Persijos įlankos pasiekė Amerikos refineries už dviejų mėnesių, o iš Alžiro — per mėnesį.

Peronas išvalo universitetus

BUENOS AIRES. — Argentinos dešinieji peronistai, vyriausybės neviešai padrasinti, okupavo Buenos Aires universiteto teisių fakultetą, reikalaudami atleisti kairiuosius profesorius ir administratorius. Iki šiol dešiniojo sparno peronistai išgalėjo darbininkų unijose, provincijų savivaldybėse ir įvairiose ministerijose įstaigose. Kairiųjų sparno paskutinės tvirtovės liko universitetuose, kurių Argentinoje yra 19.

Praėjusią savaitę parlamentas suteikė prezidentui Peronui galią skirti rektorius. Tas pats įstatymas draudžia universitetuose politinę veiklą. Buenos Aires universiteto kairysis rektorius ir 10 dekanų atsistatydino, priėmus minėtą įstatymą, žinodami, kad jie bus pašalinti. Panašiai pasitraukė ir prokomunistinis La Platos universiteto rektorius.

Universitetai Argentinoje ir kitose Pietų Amerikos valstybėse dažnai yra komunistinės propagandos centrai. Peronas nutarė šią padėtį atitaisyti.

Britų parlamentas išvengė balsavimo

LONDONAS. — Britanijos konservatorių partija atsisakė savo sumanymo — pravesti parlamente nepasitikėjimo vyriausybės balsavimą. Kalbama, kad konservatorių vadai, suskaičiavę parlamento balsus ir patikrinę atstovų nuotaikas, pamatė, kad darbiečiai išėtų laimėtojai, balsuojant dėl algų kontrolės įstatymo.

Kita priežastis ta, kad darbo ministeris Michael Foot savo kalboje, pristatydamas darbiečių vyriausybės planus algoms tvarkyti, šiek tiek nutolo nuo darbo partijos ankstyvesnių siūlymų ir pažadų prieš rinkimus. Jis paliko kai kurias jau konservatorių įvestas atlyginimų kontroles.

Konservatorių vadai atsisakė iššaukimo vyriausybei, nes ir jų partijos narių dauguma pripažino, kad britų piliečiai šiuo metu nepageidauja naujų rinkimų. Toks greitas vyriausybės nuvertimas būtų atnešęs balsuotojų tarpe daugiau užuojautos ir balsų darbiečiams. Todėl vyriausybė lengvai praėjo pro pirmą klūtį.

LONDONAS. — Britų medicinos žurnalas Lancet paskelbė naujus gimimų kontrolės pilulių tyrinėjimų rezultatus. Moterys, kurios yra vartojusios tas pilules, 75,89% vėliau pagimdė mergaites, kada normaliai mergaitių gimimas sudaro apie 54% visų gimimų. Doktorai dar neįsiaiškino, kodėl pilulės taip paveikia moteris.

Amerikos naftos bendrovės paskelbė, kad įvykiams taip susidėjus, azolino normavimo Amerikoje šią vasarą netenka laukti, tačiau vartotojai turėtų toliau taupyti skystą kurą. Arabų naftos kiekiai, siunčiami Amerikon, bus mažesni už pernai, prieš Izraelio — arabų karą buvusius kiekius, nors Saudi Arabija ir pažadėjo visu milijonu statinių padidinti Amerikon siunčiamos naftos kieki.

Alžiras, kurio nafta eina daugiausia į Karibų jūros salų refineries ir iš čia pasiekia Ameriką, savo sutikimą nutraukti boikotą davė sąlyginiai. Birželio mėnesį turės įvykti dar vienas arabų ministerių suvažiavimas, kuriame bus vėl apsvaistyta padėtis. Jei Sirijos-Izraelio santykiuose nebus padaryta pažanga, Alžiras pasiūks sau teisę vėl boikotą atnaujinti.

Arabų konferencija paskelbė, kad Italija ir V. Vokietija buvo perkeltos į "draugiški arabams valstybių" sąrašą ir jos gauso, kiek norės, arabų naftos. Boikotas toliau bus teisiama prieš Daniją ir Olandiją, nes tų šalių vyriausybės nepareikalavo, kad izraelitai pasitrauktų iš visų arabų žemių. Boikotas toliau tęsiasi Rodezijai, Portugalijai ir Pietų Afrikai.

Olandijos vyriausybė praėjusią žiemą praleido be didesnių sunkumų, nes buvo įvestos naftos taupymo programos, pati žiema buvo nešalta, be to, Olandija gavo naftos slaptais keliais iš tų pačių arabų šaltinių. Arabai tai žino. Saudi Arabijos naftos ministeris šeikas Yamani pasakė spaudai, kad Olandija turi atsiminti, kad vieną dieną jai teks derėtis su pačiais arabais, o ne su užsienio naftos bendrovėmis. Tada Olandija nebegaus slaptų naftos siuntų. Ji turi greit persvarstyti savo užsienio politiką, pasakė Yamani.

ATLANTA. — Dixie Tucker teisme buvo nubautas kalėjimu iki gyvos galvos už savo kaimynų, 66 metų amžiaus vyro, nušovimą. Nežinia, kiek kaliniui teks kalėjime sėdėti, nes jis jau 84 metų amžiaus.

Padės išvalyti Suez kanalą

WASHINGTONAS. — Valsitybės departamentas paskelbė, kad Amerika sutiko padėti Egiptui išvalyti Suez kanalą, kuriame yra ne tik paskandintų laivų, bet daug minų, artillerijos sviedinių ir kito buvusio karo lačo. Britanijos karo laivyno komanda irgi atvyko, Egipto kviečiama, padėti apsaikčiuoti, kiek laiko ir darbo pareikalaus kanalo išvalymas. Japonija pasiūlė Egiptui 140 mil. dol. kanalo gilinimo darbams.

Amerika pažadėjo atsiųsti 5 ar 8 specialius helikopterus, kurie susemia minas. Amerikai šis darbas kainuos apie 10 mil. dol.

Mūsų SKAUTIJA

LEIDŽIA LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGA
REDAGUOJA SKTN. BALYS VOSYLIUS

Adresas: 7120 S. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629

XIJI METAI

NR. 12 (451)

Ląbai skubu ir svarbu

PARUOSTI LEIDINĮ

APIE JUBILIEJINĘ STOVYKLĄ

Tuoliau pat siųsti visų rūšių rašinius,
nuotraukas piešinius ir t. t.

ISS Tarybos Pirmijai nutarus išleisti iliustruotą leidinį apie 1973 m. Jubiliejinę Stovyklą, nedelsiant svarbu sukaupti tam leidiniui medžiagą: oficialius duomenis, rašinius ir įvairias iliustracijas.

Todėl visi labai prašomi prisidėti: atsiųsti tokios medžiagos, kuri, siuntėjų nuomone, būtų naudinga leidiniui įdėti.

Jei kas dar parašytų (ar ir iš kelių surinktų) trumpų įspūdžių ar kokių naudingų pastabėlių, labai praturtintų leidinio turinį.

Nebūtina ilgi straipsniai. Ir keli geri sakiniai gali būti puiki medžiaga!

Taip pat labai svarbu ir iliustracijos (piešiniai ir fotografijos), kurių reikėtų daugiau ir įvairių. Klišės geriau išsina iš juoda-balta fotografijų, ne iš spalvotų.

Prie iliustracijų derėtų pridėti: parašus; kas jose yra ir kas fotografas ar autorius.

Juk tokia taisyklė teisinga: kas vertas iliustracija parodyti, tas tiek pat vertas, kad būtų minimas ir tos iliustracijos parašas...

Nepamirškite savo vienetų, savo vietovių su jų pasireikšimais Jubiliejinę Stovyklą. Ir savo skautų bei skaučių.

Talkos prašome skubiai, tuoj!

Medžiagą siųsti šiuo adresu: Old Colonial Road, Oakville, Conn. 06779, USA.

PAGERBTAS ASS PIRMŪNAS FIL. JONAS DAINAUSKAS

Per Chicago akademikų skautų Vasario 16 minėjimą fil. R. Korzonas įteikia dovaną fil. J. Dainauskui, suejusiam 70 metų.

G. Plačo nuotr.

PULGIO ANDRIUSIO PALIKIMAS — VARNABRASTĖ

Dabar kas metai čia stovyklaujame

Pranešimas iš Australijos "Vilniaus" tunto (Adolaidėje) metinė stovykla, suruosta sausio 9-16, Mt. Crawford pusnyje (rašytojo Pulgio Andriusio pavadiname "Varnabrastė"). tenka laikyti pasisekusia, nors dalyvavo labai mažas skaičius stovyklautojų (15). Stovyklos viršininku buvo ps. Vacys Ilgūnas, ūkio — ps. inž. Donatas Dundas, stovyklos adjutantė, sesių pastovyklės viršininkė ir mankštos instruktorė — t. n. pl. Aukšė Stankevičiūtė, vyriausia sėmininkė — p. Jadvyga Serelienė.

Beveik visą stovyklavimo laiką oras buvo vėsus ir dažnai lygojo. Stovyklą atidarė stovyklos globėja, ASS rajono vadeivė fil. ps. dr. Janina Maželienė, palinkėdama įgyti daugiau skautiško patyrimo ir linksmiai pastovyklauti. Ji taip pat atvežė ALB Moterų Sekcijos auką — \$15 stovyklos reikalam. Stovyklos metu buvo suruosta 3 iškylos: 1) dienos metu lėpimas į Mt. Crawford viršūnę, 2) naktinė, su žaidimais ir 3) prie apylinkėj esančių ežerų, naudojant skautiškus keliones ženklus. Suruosta 3 gerai organizuoti ir skoningai praveisti laužai, o paskutiniame įvyko net stovyklos gražuolės rinkimai, kuriuos laimėjo "panelė Danguolė" (sk. Robertas Vitkūnas). Į antrąjį laužą buvo atvykę svečių iš Adelaidės, o po laužo p. Serelienė visus pavalšino žemuožėmis su grietine. Taip pat buvo atšvęsta sesių Sonios ir Kristinos gimtadieniai su ypaci gražiu ir sėniu tortu.

Stovykloje buvo sudaryta egzaminų komisija iš ps. inž. D. Dundos ir t. n. pl. A. Stankevičiūtės. Plaukė egzaminus išlaikė skautės Brigita Paul ir Sonia Fišerytė. Laužavedės egzaminus išlaikė sk. Brigita Paul ir sk. Diana Lazauskaitė. Tokiu būdu sesė Brigita tapo stovyklos pasididžiavimu, kadangi išlaikė net dviejų gan sunkių specialybių egzaminus. Pirmomis stovyklos dienomis buvo visų draugiškai susitarė stovykloje kalbėti tik lietuviškai ir kas panaudotos nelietuviškos žodžių, tas bus baudžiamas vieno cento bauda (skautininkai — po 5 centus)...

Sekmadienį sausio 13 d., buvo svečių lankymosi diena. Svečių atvyko kelis kartus daugiau, negu stovykloje buvo stovyklautojų. 1 val. popiet tunto kapelionas, kun. A. Kazlauskas, VIC,

IŠ CHICAGOS "AUŠROS VARTŲ" TUNTO 25 METŲ SUKAKTUVIŲ Dainuoja šešetukas: V. Vakarytė, R. Zubrickaitė, V. Šerelytė, J. Fabijonaitė, N. Sparkytė ir S. Mikutaitytė.

D. Vakarės nuotr.

ALFONSO SAMUSIO PASNEKESYS

New Yorko vilijiečių židilys

N. Y. Vyr. skaučių židinio Vilija žymi veiklos dalis susideda iš paskaitų ciklo, kurį kiekvienais metais židinietės veda savo sueigų metų. Paskaitom temos parenkamos paruošti židiniui priklausančias kandidatas vyr. skaučių židiniui, pagilinti visų narių skautiškas žinias bei panagrinėti įvairias lietuviškojo gyvenimo apraiškas.

Sausio 28 įvykusioje Vilijos sueigoje v. s. Alfonsas Samušis buvo prašytas apsvastyti skautybės santykį su lietuvybe — kaip tos dvi sąvokos santykiavo praityje ir kaip jos yra ir galėtų būti suderinamos dabartyje ir ateityje.

Pažvelgęs į skautų pirmuosius žingsnius Lietuvoje, v. s. Samušis priminė, kad skautiškas idealas — tarnyba Dievui, Tėvynei ir Artimui, ne visų buvo vienodai noriai priimtas, siūlyta pasitenkinti tik viena ar kita dalmi ideologijos. Tačiau laikui bėgant, skautybė įleido gilius šaknis laisvos Lietuvos gyvenime, nes jos idealas sutapo su visiem lietuviams charakteringu humaniškumu, gantos meile ir religingumu.

Šiandien skautiškas judėjimas turi praplestą reikšmę — ne tik kaip auklėjamoji organizacija, bet ir kaip priemonė lietuvių bei palaikyti ir ugdyti. Už Lietuvos ribų gimę jaunuoliai, nors ir pilnai priėmę ideologiją, vis dėl to gan stipriai kelia "Tėvynės" sąvokos klausimą. Čia skautininkas davė aiškų atsakymą: iš Lietuvos atvažiuavusių tėvų vaikam Lietuva vis tiek yra Tėvynė, nes tas žodis reiškia ne vien tik gyvenamą kraštą, bet jį tėvų gimtą kraštą. Kada į skautų eiles ateis jau čia gimusių tėvų vaikai, tuomet meilė ir tarnyba Lietuvai turės būti skatinama ir ugdoma kaip tarnyba artimui ir juo labiau artimui tautiečiui. Iš tikro, kas būtų artimesnio už tos pačios tautos ir tos pačios kultūros žmones. Esmėje, skautiškoji ideologija nuo to nenukentės ir skautybės reikšmė lietuvių visuomeniniame gyvenime nesumažės.

Vyr. Sk. židinio Vilija sesės prelegentui už taip kruopščiai ir

VAIDINIMAS CLEVELANDO SKAUTŲ UŽGAVENIŲ BLYNŲ VAKARE

Vaidina v. s. Pr. Karaliaus vaidelį "Skilties Darbai". Režisavo akt. Z. Peckus. V. Bacevičiaus nuotr.

GARDŲS BLYNAS CLEVELANDE

Darbėdžių tėvų pastangos

Užgavėnių blynų balius Lietuvių Namuose buvo maloni pramoga patiems skautams ir jų gausiems svečiams. Neilga, bet skautiškai nuotaikinga programa visiems paliko malonų įspūdį. Vytauto D. draugovės skautai, talkon pasikvietę pora sk. vyčių ir vyresniųjų skaučių, gana sklandžiai suvaidino v. s. Pr. Karaliaus parašytą ir akt. Z. Peckaus režisuotą skautišką vaidelį "Skilties Darbai". Skautai vyčiai ir būrelis vyr. skaučių vadovaujant R. Giedraitytei padainavo užgavėnių nuotaikų kupletų.

Po to tuntininko V. Štaškaus atvestas sk. vyčių dalinys kariška tvarka atvyko su vaišių pripildytais vežimais ir apkrėvė stalus visokiomis gėrybėmis (dominuojant, žinoma, įvairių rūšių blynams). Vyčiams vikriai besirūpinant svečių gėrbūviu, atvyko ir serbų orkestras, kuris savo darnia muzika nuotaikas dar pakėlė. O kai prasidėjo šokiai, tai tikrai buvo smagu. Šį kartą jau gana atvilyviai pasireiškė jaunoji karta. Jie ne tik šoko, bet ir ratu sustojė už stambių dainų dainavo.

Buvo įvairių laikinių (p. p. Gražulių padovanoti) brangūs bateliai, skautiškų dainų plokštelės (Vl. Bacevičiaus dovana) ir kitoki "eri dalykai.

Išsamiai paruošta paskaita yra labai dėkingos. Ta pačia proga, v. s. A. Samušiai, kaip "Lietuviškoji Skautija" knygos vajeaus vedėjui, buvo įteikta vilijiečių 25 dol. garbės prenumerata.

R. Gudaitienė

Vakara suruošė ir jį sklandžiai vedė Pilėnų tunto Tėvų Komitetas, vadovaujamas J. Gudėno. Bene sunkiausių darbų našta tempė darbščiosios komiteto narės P. Mainelienė, P. Nagevičienė, P. Puškorienė ir jų talninkės. Bare ir prie kasos kruopščiai triūsė komiteto išdininkas V. Urbaitis, padedant p. Maineliui, J. Zagarskui ir eilei kitų. Atrodo, kad po šio visais požiūriais gerai pavykusio vakaro nebus didelių rūpesčių ir finansuojant tunto stovyklą ateinančios vasaros metu. (tb)

DR. KAZYS GRINIUS ATSIMINIMAI IR MINTYS

II tomas, 1962 m. Gražias viršelias. Kaina \$3.00

Išleido Dr. Kazio Griniaus Komitetas. Knyga galima nusipirkti "Nauienos" už \$5.00, užsakant pastu reikia pridėti 25 centus pasto išlaidoms apmokėti. Taip pat galima įsigyti ir pirmąjį "Atsiminimų ir minčių" tomą (neįristą) už \$2.00.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street — Chicago, 60608

Jau išėjo iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtakos į krašto politiką. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Order bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

nu kurio šikais atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Aleks. Ambrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kaina \$8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavę lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizavimas, salpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografinės. Duoti dokumentuoti katalikiškų, socialistinių, laisvamanisčių ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti prašomi parašyti čekį arba Money Orderį.

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu ir pavardė.

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

U.S. POSTAL SERVICE

Ad No. 133—Reg. No. 84563—399 lines (3 cols. x 133 lines)—Newspapers, 1972
Printed in U.S.A.

"I've seen the amount of mail we handle get bigger every year. Zip Code's the only way we've kept up with it."

Norbert J. Rokusek
Foreman of Mails
Chicago, Ill.

Help us help you.

People depend upon the mail. Each time you use a Zip Code you help everybody's mail move faster. So use Zip Code on every letter you mail.

1. If you don't know a local Zip Code, check the Zip Code Section of your phone book.
2. For out-of-town Zip Codes, call us. Our number is in the Zip Code Section too.
3. For next-day delivery crosstown, Zip Code and mail by the last pickup before 5:00 p.m.
4. For next-day delivery to cities within 600 miles, Zip Code and mail before 4:00 p.m. from any specially marked Air Mail Box.
5. Always put your Zip Code on your return address. So people can copy it down.

Use Zip Code.

Your Postal Service

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

ADOMO VARNO 95 M. SUKAKTĮ MININT

Dailininko nuopelnai

Sia proga tenka nors trumpai pabrėžti mums brangaus tėvynės sūnaus ir tauraus lietuvių, dail. prof. Adomo Varno nuveiktų darbų menininkams ir tautai nuopelnus.

Džiaugėsi Lietuva pirmose atsikūrimo ir savo nepriklausomybės dienose, kai prof. Varnas stojo į pirmųjų valstybės atkūrėjų, inteligentų eilę, kaip pedagogas, menininkas ir visuomenininkas. Dar 1908 m. sausio 7 d. Varnas pirmą kartą Vilniuje viešai pasirodė lietuvių dailės parodoje. 1911 m. surengė savo vieno kūrinio parodą Zakopane, o 1927 m. savo apvalginę parodą gimtajame Joniškvyje.

1914 m. iki 1918 m. karo laikotarpį pašventė visuomeniniam

darbui. Jo kūrybos ir visuomeninės veiklos darbas galima skirti į tris laikotarpius. Pirmasis laikotarpis apima 1908—1913 metus — Palerną ir Zakopanę, į kurį įeina A. Varno visa eilė sukurtytų mūšų inteligentų portretų, taip pat ir jo šedevras — kompozicija — "Bangose". Čia jis pasireiškia kaip stiprus piešinio valdytojas. Toks pasiliko ligi šių dienų. Pirmą kartą 1908 m. su dail. Adalbertu Staneika Varnas apkeliauja Lietuvą studijuodami ir fotografuodami liaudies meną. Bet A. Varnui to neužteko. Po to jis dar kelias vasaras vienas apkeliauja visą Lietuvą ir fotografuoja tūkstančius lietuviškų kryžių, dievukų ir kitos rūšies liaudies meno kūrinių. Da-

PROF. A. VARNAS

"MINDAUGO VAINIKAVIMAS"

Vakarų žurnalistų "etika"?

lis tų nuotraukų sudėta 1926 m. išleistame "Lietuvos Kryžiai" albume. Liaudies menu prof. Varnas siejo ir dabar, kurio dalis yra ir šioje, jo 95 metų amžiaus sukaktuvinėje parodoje. Jis rūpinasi, kad liaudies meno lobis būtų išsaugotas. Vien Vytauto Didžiojo Kultūros Muziejuje Kaune yra apie 50 jo kūrinių. Jis rūpinosi Čiurlionio kūrinių likimu, kurie buvo išvežti į Rusiją. Jis yra vienas iš pirmųjų Čiurlionio galerijos steigėjų Kaune. Pragoje savo projektais spausdina Lietuvos popierinius pinigų — litus. Jis prižiūri kaip ministerijos įgaliotinis, pinigų spausdinimo darbus. Sekuria 9 portretus litografijos priemonėmis.

Antrasis Varno darbo laikotarpis. Pirmojo Pas. karo metu laikotarpis yra gausus portretais. Šiame laikotarpyje prof. Varnas sukūrė mūsų inteligentų portretus: dr. J. Basanavičiaus, Tomo Žilinsko, Martyno Yčo, Jono Jablonskio, Motulės ir kt. Vėlesnėje kūryboje Varnas visiškai atsispaudoja nuo romantiškos laikotarpio stilij. Jo spalvos šviesesnės, linksmesnis koloritas ir savita technika. Šiam laikotarpiui priklauso ir Varno garsieji šaržai "Ant Politikos Laktų" ir kiti grafikos darbai. Varnas nėra apsiribojęs vienu meno žanru ar siaura meno šaka. Jis yra portreto pionierius, kuriam vargu ar bent vienas lietuvis dailininkas galėtų prilygti nei portretų kokybe, nei jų gausu. Jis Dievo malonės apdovanojamas šaržuotojas, nes jo šaržai gimsta iš stebėjimo žmonių charakterių bei gyvenimo. Jis padarė šimtus labai būdingų šaržų, kurie neabejotinai įrodo jo didelį talentą ir grafikos srityje. Nė vienas iš lietuvių šioje meno srityje ligi šiol neprilygo Varnui. Kaip tapyboje, taip ir grafikoje, Varnas pradėjo reikštis jau 1913 m. Padarė nemažai grafikos darbų žurnalams: "Barui", "Vairui" ir kt., kurie buvo Vilniuje leidžiami. Savo grafikoje A. V. vartoja daugybę lietuvių liaudies ornamentų, pamintų iš medinės architektūros išplautų, todėl grafikai teikia didelį originalumą.

Vertingi ir originalūs Varno sukurtieji pašto ženklai Seimo minėjimo proga ir kiti. Be pagrindinės tapytojo profesijos Varnas mūsų meno pasaulyje sėkmingai reikšėsi visose kultūrinio gyvenimo srityse. Trečias laikotarpis, tai Nepriklausomybės nuo 1918 ligi 1940

Neseniai skaičiau amerikiečių spaudoje, kad vienas žinomas amerikiečių žurnalistas parašė Solženicynui "išidėmėtiną" turinio laiską.

Kreipėsi taip: "Solženicyn, Baby", atsiųsk tu atstumi visus vakariečius žurnalistus, neleidži savyse sekioti, fotografuoti, neatsakinėji į klausimus, pyksti ir lygini mus su K. G. B. Kritikuoj kraštą, kuris ištiesino slapty valstybinių dokumentų vagį Ellsbergą ir kritikuoj žurnalistus, kurie jį padarė herojumi. Manding, kad nesmes tai tu net nebūtum Vakaruose, nes mes apie tave rašėm ir rusams pasidarė nepatogu atsikratyti tavęs kur nors Liubiankos rūsyje, ir jį nutarė tave išsiųsti į palaimintus Vakarus, kur tavęs laukė 6 milijonai dolerių šveicarijos bankuose. Sprask, nenaudą kritikuoti "Ellsbergą", nes tik tokie žmonės yra tikrieji intelektualai, kietų viršelių knygų pirkejai ir su jais reikia skaitytis...

Tiesa, kad Vakarų žurnalistas daug prisidėjo prie Solženicyno populiarumo Vakaruose. Tiesa, kad jų dėka jis pateko į Vakarus, į kuriuos jis nenorėjo važiuoti, žinodamas, kad tremtinio balsas nedaug ką reiškia. Tiesa, kad Vakarų žurnalistas padėjo jam pasidaryti milijonieriumi, rašinėdami apie jo knygas. Jeigu laiško autorius būtų pateikęs tik

tuos argumentus, tikrai daugelio simpatijos būtų jo pusėje.

Deja, tas "potencialių knygų pirkėjų" paminėjimas labai neskaniai pakvipo ir kyla klausimas ar Vakarų žurnalistas ištikrųjų kėlė didžiausį triukšmą visoje spaudoje iš meilės, užuojautos, pagarbos genijui ir neišpasakytai drąsiam kovotojui už žmogaus laisvę, ar tik dėl to, kad jis buvo pelninga tema. Ellsbergas irgi buvo pelninga tema. Nesvarbu, kad jis išvėgė valdžios slapty dokumentus, nesvarbu, kad gal dar kai kam juos perdavė, bet jis buvo dienos sensacija ir žmonės išperko daugiau laikraščių.

Idomu būtų žinoti, ką pagalvojo Solženicynas, perskaitęs tokį laiską, ar ir jam pasidarė taip šleikštu po krūtine kaip šio rašinio autoriui ir graudu, kad vakariečiai jau baigia galutinai prarasti etiką? Argi jau, tradiciniai tarnavę aukštiesiems idealams Vakarų žurnalistai, nuėjo galutinai tarnauti tik dievui Mamoni?

I. Laukysla

Mūsų jaunimėlis jau politikuoja

Keleivis šio kovo mėn. 12 d. nr. 11 skyriuje "Ką kiti rašo" pats rašo:

Ar taip reikia ieškoti pagalbos?

PLJS Ryšių Centro vedėja Jūratė Jasaitytė paskelbė kai kurioje spaudoje pranešimą apie liepos 12-22 dienomis Beaumont stovyklavietėje rengiamą Šiaurės Amerikos lietuvių jaunimo pirmąją lituanistinę savaitę. Pranešimas pavadintas — "Degan-tis idealizmas — jaunimas ieško pagalbos".

Kas gali nesidžiaugti tokiu sumanymu, tokia stovykla, kas gali atsisakyti jį remti? Deja, kaip gaila, kad, perskačius sąlygas, kas gali toje stovykloje dalyvauti kyla labai nemalonių minčių.

Pranešimas sako, kad ten te galės dalyvauti lietuvių jaunimas, baigęs aukštesniąją lituanistinę mokyklą ir tinkamai parašęs vieną iš šių temų: 1. Lietuvių įsikūrimo istorija rašančiojo gyvenamoje vietovėje. 2. Marko Twaino "The Story of the Bad Little Boy" vertimas. 3. Knygoje "Tauta ir tautinė ištikimybė" J. Girmiaus iškeltų minčių su lietuvių išeivijos dabartiniu visuomeniniu gyvenimu palyginimas ir pagal jas lietuvių visuome-

nės "utopiško" gyvenimo sąlygų pavaizdavimas. 4. Lietuvių menininkų kūrinių palyginimas su gyvenamojo krašto menininkais. 5. Vieno iš pagrindinių (taip pranešime parašyta) laikraščio istorija: Draugas, Darbininkas, Tėviškės žiburiai, Dirva. 6. Bet kokios lietuviškos pasakos ar apsakos vertimas į anglų kalbą.

Sąlygos nelengvos, ir kas jas įveiks, bus aišku, kad į stovyklą važiuoja ne dėl "good time", bet apsisprendęs rimtai padirbėti.

Mums čia į akį skaudžiai duria penktoji sąlyga. Suminėti 4 laikraščiai, bet jų tarpe nėra nė Naujienų, pirmojo lietuvių dienraščio JAV-se, nei Keleivio, seniausio savaitraščio, einančio be pertraukos 70-sius metus.

Kaip tai galėjo atsitikti, kad jie į tą sąrašą nepateko? Mums kyla mintis, kad tai atsitiko ne dėl nežinojimo, bet dėl kitos priežasties.

Na, tegul tie laikraščiai stovyklos rengėjams ir nepriimtini, neatitinką jų pažiūras ar ideologiją, bet ir tuo atveju jų verta būtų jaunimui panagrinėti jų istoriją ir vaidmenį šio krašto lietuvių gyvenime.

Nuomodami ranka rengėjai patys sau kenkia. Jie šaukiasi visų vyresniųjų moralinės ir finansiškos pagalbos, o iš anksto dideli daliai visuomenės daro akibrokštą.

JEIGU NEBŪTU. SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ, NEBŪTU IR NAUJŲŲ!

Prof. Vaclovo Biržiškos "Senujų Lietuviškų Knygų Istorija" yra veidrodis, kuriame atsispindi pirmųjų lietuviškų knygų kelias. Kietais viršeliais įrištos knygos kainu yra tik \$3.00, minkšt. \$2.50. Knyga Jums bus pasiūsta, jei atsiųsite pinigų šiuo adresu: NAUJENOS, 1739 S. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608.

GEROS DOVANOS

ŠIOS KNYGOS PARDUODAMOS DABAR "NAUJENOSE" su DIDELEMIS NUOLAIDOMIS:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00. Minkštai viršeliais tik \$2.00.
Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ZIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą išpūdziai. Vietoje \$2.00 dabar tik \$1.50.

Galima taip pat užsisakyti pinigų, atsilykus čekį arba money order.

NAUJENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

NAUJENŲ VAJUS JUBILIEJINIAIS METAIS

PADVIGUBINTI SKAITYTOJUS

Pirmųjų dviejų vajaus laikotarpių tikslai — talkos būdu nugalėti sunkumus nepastovios ekonomijos bei nepalankių sąlygų laikotarpyje ir pasiroditi bei teikti jėgas tolimiesiems darbams — daugelio skaitytojų bei tautiečių buvo teisingai suprasti ir įvertinti.

Paskelbus vajų, ne tik dovanos, bet ir teigiami atsiliepimai, atgarsiai ir padėtiniai kėlė geras darbo nuotakas, dargi draugiškai kitus motyvus. Visa tai buvo nepaprastos reikšmės reiškiniai. Jie suartino skaitytojų tarpusavyje ir sustiprino ryšius su bendradarbiais ir darbuotojais, taip pat suklekė naujų jėgų, žinios ir žinutės apie tolimiausią vietą ir jos esančius asmenis buvo tarsi rankų paspaudimai juntant ir rodant lietuviškos gyvybės bei meilės spaudai pulsą, sudarant grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos išeivijos taip pat paverptos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visutinio lietuviškų reikalų renesanso.

Todėl šiais Jubiliejiniais metais, švenčiant 60 metų sukaktį, Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija kreipiasi į visus skaitytojus ir visus lietuvių pasekti pirmųjų platintojų ir pirmųjų skaitytojų pavyzdžiais suaktyvinti pastangas ir bendromis jėgomis pasiekti sunkų, bet įmanomą tikslą — PADVIGUBINTI NAUJENŲ SKAITYTOJUS.

Gerose draugijose girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jais skaityti.

Chicagoje ir Kanadoje Naujienos metams — 24.00, pusę metų — \$13.00, trims mėnesiams — 7.50, vienam mėnesiui — \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$22.00, pusę metų — \$12.00, vienam mėnesiui — \$2.50. Užsienio — \$25.00 metams.

Prašome naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJENOS
1739 So. HALSTED ST.
CHICAGO, ILL. 60608

Siunčiu dol.

☐ Prašau siųsti Naujienas per mane užsiskaičiusiam naujam skaitytojui.

☐ Užsakau Naujienas savo kaip dovana proga.

☐ Sumoku savo prenumeratą mėnesiu anksčiau, kad jums neerikėtų siųsti raginimo.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę, kad su jomis susipažintų.

PAVARDE IR VARDAS

ADRESAS

PAVARDE IR VARDAS

ADRESAS

Parašas

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomą jūsų pinigai atlieka didelių darbus. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/2%

PER ANNUM

\$5,000.00 OR MORE

4 YEAR MATURITY

6 3/4%

\$5,000.00 OR MORE

30 MONTHS MATURITY

6 1/2%

\$2,500.00 OR MORE

1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Išlaigos pietuose kietas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-4100.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.00 per year; other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicago ir priemiestiuose:	
metams	\$24.00
pusei metų	\$13.00
trims mėnesiams	\$7.50
viename mėnesiui	\$3.00
Kitos JAV vietose:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

VL. BAKONAS

Pastabos iš tolo

Lietuvių pensininkų klubas?

Taip — toks klubas yra Chicagoje ir kitose lietuvių kolonijose Amerikoje, bet kol kas tokio nėra Los Angeles mieste, kur proporcingai lietuvių skaičiui — pensininkų, turėtų būti, yra daugiau negu bet kuriame kitame Amerikos didmiestyje. Ir ne tik Los Angeles mieste — visoje Kalifornijoje. Nesgi sekant mūsų spaudą matai, kad tai iš Ryto ar šiaurės Amerikos Kalifornijos atvyksta apsigyventi vis daugiau ir daugiau lietuvių, ten dirbusių, sulaukusių pensininkų amžiaus, nutarusių aukštinę gyvenimo laikotarpį išgyventi „auksiniuose Amerikos Vakaruose“ — Golden West. Tiesa, sprendžiant pagal tuos pačius mūsų spaudos duomenis — daug lietuvių pensininkų vyksta ir kitur — į Arizoną, ypačiai daug, man taip atrodo, Floridą.

Pagal statistiką iš viso — Kalifornija nėra pirmoje eilėje (bet

ir ne paskutinėje) — kiek tai liečia senų žmonių apsigyvenimą. Pirmoje vietoje yra Arizona, kur 1960–1970 m. laikotarpyje žmonių virš 65 metų amžiaus padaugėjo net 78.0%, ir antroje vietoje buvo Florida — su tokio amžiaus žmonių prieaugliu — 78.9%. Nevada turėjo 70.4%, N. Meksiko — 37.7%, Texas — 33.1%, California — 30.9%, Utah — 29.4%. Nenusiminkite senesnieji kurie gyvenate ir Amerikos Rytuose, taigi — Atlanto krantų artumoje. Štai net Maryland valstijoje to laikotarpio (1960–1970) „senių“ prieauglis buvo 32.3%, North Carolina — 32.7% — taigi procentas didesnis negu sulauktoje Kalifornijoje.

Kaip išvesti senųjų prieauglio procentą bet kurioje lietuvių kolonijoje — negalėjau rasti atsakymo, bet yra visiškai tikra, kad kiekvienoje kolonijoje daugėja ne lietuviško jaunimo, bet „senimo“ skaičius. Taip ir Los Angeles, Kalifornijoje, juo labiau kai čia atsikelia senesnio amžiaus lietuviai, dabar daugumoje tik pensininkai, iš kitur.

Nežinūn, kad lietuviškoji išeivija (ar ateivija?) Amerikoje yra net keleriopai „perorganizuota“ — čia pat Los Angeles galėtume priskaityti net virš trisdešimt draugijų — organizacijų, tai vis dėlto man atrodo, kad dar būtų ne tik vietos bet ir būtinio reikalo čia steigti dar vieną — lietuvių pensininkų klubą. Reikiams nors politiniams uždaviniams vykdyti, nes tam tikslui turime visą eilę organizacijų, kurių vienai ar kitai, ar net kelioms kartu, esu tikras — priklauso ir jas remia kiekvienas lietuvis pensininkas. Klubas turėtų apimti išimtinai asmeniškus reikalus.

Pensininkų klubas būtų, mano išmone, socialinio pobūdžio draugija, besirūpinančia savo narių likimu ir nuotakomis, kurie to būtų reikalingi. Mūsų laimė, lietuvių Amerikoje sugebėjo gerai įsikurti ir tuo pačiu apsirūpinti senatvei. Daugelis gyvena su valkais — tariasi nereikalingi jokios pašalpinės paslaugos. Kiti kol sveikata tarnauja ir kol laikas nereikalauja griebtis banke turimų sutauptų — taip pat bus abejingi (gal būtų?) pasaulinės, organizuotos, nors tik ir moralinės, pagalbos reikalingumu. Dar kiti — taradami nuo visko apsidraudę savo sutauptomis, paprasčiausiai — nenori prisipažinti kad jau yra pensininkais, taigi, nors ir tamsiai darytais plaukais — jau yra senyvo amžiaus... Tiems visiems — linkiu šimto metų (be šių metų) ir laimės, kad niekieno pagalbos nebūtų reikalingi. Tokie, daugumoje, galėtų suteikti pagalbos tiems — kurie jos bus reikalingi.

Nors aš pats nesu reikalingas jokios pagalbos, bet kai įsirikčiau į tokių pražulusių pensininkų eiles, pradėjau arčiau stebėti lietuvių pensininkų (kai kurių) gyvenimą, kiek tai viešai ir atvirai galima ir prieinama. Aš pamaciau, kad jau dabar yra ne vienas, kurie gyvena atsiskyrėlio gyvenimą, nes neturi jokių artimųjų — kiek tai liečia šeimą. Yra vienišų pensininkų, gyvenančių tik amerikiečių tarpe, vargiai besuskalbantių angliškai ir tai iš tokių „mandrapių“ dypukų tarpe. Aš pamaciau, kad yra lietuvių pensininkų pasimetusių gyvenime iš viso, kurie neturi šviesesnės vilties ar ateities, kaip tik sulaukti savo pensijos čekį, tiksliai apskaičiuoti išlaidas ir laukti kito mėnesio 3-čios dienos. Tokių pastebėjau nedaug, bet būkite tikri visi, kad tokių bus daugiau ir daugiau, jei jų ieškosime.

Pensininkų klubas (lietuvių), manau būtų labai reikalingas visai visiem lietuviams (pensininkams), nes nei viena lietuviška (ar nelietuviška) organizacija nesirūpina senais lietuvišiais. Iš jų, kai kurių ateitį niekas šandien negali numatyti ir sunku spręsti kas, kada ir kokios pazuos — čia pat Los Angeles galėtume priskaityti net virš trisdešimt draugijų — organizacijų, tai vis dėlto man atrodo, kad dar būtų ne tik vietos bet ir būtinio reikalo čia steigti dar vieną — lietuvių pensininkų klubą. Reikiams nors politiniams uždaviniams vykdyti, nes tam tikslui turime visą eilę organizacijų, kurių vienai ar kitai, ar net kelioms kartu, esu tikras — priklauso ir jas remia kiekvienas lietuvis pensininkas. Klubas turėtų apimti išimtinai asmeniškus reikalus.

Pensininkų klubas būtų, mano išmone, socialinio pobūdžio draugija, besirūpinančia savo narių likimu ir nuotakomis, kurie to būtų reikalingi. Mūsų laimė, lietuvių Amerikoje sugebėjo gerai įsikurti ir tuo pačiu apsirūpinti senatvei. Daugelis gyvena su valkais — tariasi nereikalingi jokios pašalpinės paslaugos. Kiti kol sveikata tarnauja ir kol laikas nereikalauja griebtis banke turimų sutauptų — taip pat bus abejingi (gal būtų?) pasaulinės, organizuotos, nors tik ir moralinės, pagalbos reikalingumu. Dar kiti — taradami nuo visko apsidraudę savo sutauptomis, paprasčiausiai — nenori prisipažinti kad jau yra pensininkais, taigi, nors ir tamsiai darytais plaukais — jau yra senyvo amžiaus... Tiems visiems — linkiu šimto metų (be šių metų) ir laimės, kad niekieno pagalbos nebūtų reikalingi. Tokie, daugumoje, galėtų suteikti pagalbos tiems — kurie jos bus reikalingi.

Aleksandras Šacharovas kritikavo sovietų vyriausybę dėl jos elgesio su rašytoju Solženicynu. Korespondentai iš Maskvos praneša, kad valdžia gali griebtis griežtesnių žygių ir prieš Šacharovą. Jo į užsienį grėšėjimai neįstima, nes jis daug prisidėjo prie sovietų vandenilio bombos išradimo.

Koki tie „nauji kriterijai“?

Stasys Barzdukas, savo patarimais ir skirtais intervais suskaldęs ir visai negyvenęs Amerikos Lietuvių Bendruomenę, dar ir šiandien, kai jis jau atleistas iš Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininko pareigų, nesiliauja ruošs lietuviškos visuomenės perorganizavimo ir pertvarkymo receptus. Frontininkų vadovybė priejo įsitikinimo, kad susenęs Barzdukas, nuvedęs Bendruomenę prie liepto galo, vadovauti tokiai organizacijai jau nebetiko, bet jie dar leido Barzdukui redaguoti kelis kartus į metus išeinantį Pasaulio Lietuvį. J. Brazaitis, frontininkų dvasios vadas, sulaukęs senatvės panoro visiškai nuo žmonių atsiskirti, kad apkasose palikti frontininkai negalėtų patarimo klausti, tuo tarpu Barzdukas tuos patarimus ir toliau kartuoja. Jis tęsia tą pačią lietuvių skaldymo politiką ir kartuoja goebelsinį melą.

Bepirminkaudamas Bendruomenę jis dar turėdavo laiko parinkti kelis lietuvių kalbos vartosenos pavyzdžius. Jeigu kartais nesuskubdavo pasitaikiusiu pavyzdžių tinkamai paruošti, tai pasinaudodavo kelių lietuvių kalbos specialistų paruoštais darbais. Tie lietuvių kalbos rašinėliai būdavo patys įdomiausi visame Pasaulio Lietuvių. Paskutiniame PL numeryje Barzdukas ir tos kalbos skilties nebepajėgė paruošti, bet jis lietuviškus „bendruomeniško ir valstybingumo simbolius“ šitaip aprašinėja:

„Ryšium su Vliko seimu kanadiškiai Tėviškės Žiburiai teisingai pastebėjo, kad tradicinis srovinis pradai, savo laiku buvęs aktualus Lietuvoje, to aktualumo išeivijoje jau nebeturįs. Srovinis organizuotumas visiškai jau susiaurėjęs, daug kur ir nutilęs. Srovinė dvasia tik dirbtinai palaikoma paskirų asmenų ir ypač tradicinės srovinės mūsų spaudos. Bet patys matom, kad tai daro nenaudinga. Reikia gyvenimui naujų kriterijų. Juos įdiegti — jau Bendruomenės uždavinys. Ryškindama bendruosius visų mūsų reikalus, ji rodytų tautinį mūsų kelią, kurio nereikia mesti dėl paskirų srovių takelių. Jai taip pat turėtų priklausyti ir bendrieji mūsų minėjimai“. (Pasaulio Lietuvis, 1974 m. vasario numeris, 2 psl.).

Straipsnio pradžioje Barzdukas tvirtina, kad lietuvių bendruomeniško ir valstybingumo simboliai yra trys buvę Lietuvos prezidentai: Antanas Smetona, Aleksandras Stulginskis, ir Dr. Kazys Grinius. Puslapio viršuje Barzdukas net įdėjo buvusių trijų prezidentų paveikslus. Bet savo darbo pabaigoje jis jau rašo, kad tos sro-

vės, kurias tie trys lietuviai atstovauja, tiek jau susiaurėjo, kad vietomis jos jau visai nutilusios. Niekam ne paslaptis, kad visi trys prezidentai atstovavo tam tikrą visuomeninę srovę. Kiekvienas turėjo savo organizaciją, savo spaudą, savo artimus bendradarbius. Kiekvienas turėjo savo planus valstybės reikalams tvarkyti. Kiekvienas turėjo programas, pagal kurias buvo ruošiami krašto įstatymai, tvarkomi finansai, reguliuojamas Lietuvos ūkio gyvenimas. Kiekvienas prezidentas atstovavo lietuvių tautoje esančią visuomeninę srovę.

Barzdukas, kaip savo laiku darydavo Goebelsas, tvirtina, kad tos lietuviško visuomeninio gyvenimo srovės jau neturinčios aktualumo. Jis neįrodo, kad tų srovių nėra; jis net neįrodo, kad tos srovės neegzistuoja, bet jis tikrai tvirtina. Jis žino, kad Amerikos lietuvių visuomenėje kiekviena minėta srovė yra gyva; kad kiekviena daro įtakos lietuvių gyvenimui ir kiekviena prisideda prie lietuvių tautos vedamos kovos. Tų srovių nelaimė, jos pačios nepasigiria. Jos dirba, atlieka didelį darbą, bet tyli. Tuo tarpu Barzdukas tą lietuvišką kuklumą naudoja toms srovėms niekinti ir net šmeižti. Jis skelbia netiesą, kai sako, kad srovinę dvasią dirbtinai palaiko paskirų asmenų ir „tradicinės mūsų spauda“. Barzdukas pareidavęs kelis metus Pasaulio Lietuvį, turėjo žinoti, ką reiškia „tradicinė spauda“. Jis turėtų žinoti, kad kas nors ją paruošia, kad daugelis ją skaito ir kad ji atlieka didelį auklėjamąjį darbą. Ji jau ne vieną barzdukinių smarkuolių privertė iš debesų nusileisti ant žemės ir žingsniuoti kartu su didele Amerikos lietuvių dauguma.

Barzduko ir Amerikon persimetusių frontininkų darbas būtų buvęs daug lengvesnis, jeigu Amerikos lietuvių nebūtų turėję nepriklausomos spaudos, kėlusios viešumon naujai atvykusios negausios tremtinių grupelės didybę ir pretenzijas užkariauti Amerikos lietuvių. Barzdukas su savo leitenantais jau 20 metų kalba apie srovių išnykimą, bet jis vengia prisipažinti, kad ir jo vadovaujamas „frontas“ taip pat yra negausi visuomeninė srovė. Barzdukas jau 20 metų kalba apie „naujus kriterijus“, reikalingus „seniems kriterijams“ pakeisti, bet iki šio meto tų kriterijų jis dar nepaskelbė. Tų kriterijų jis nepaskelbė, pasijotį jų neleidžia, bet jis jau tvirtina, kad Bendruomenė juos įdiegs. Ką ir kur ta Bendruomenė diegs?

Praeitais metais Bendruomenės vadai, nepajėgę paauklinti duoti lietuvių kalbos pamokų, vežiojo juos į Rumšiškų komunistinių pionierių stovyklą. Užgirdę tradicinį lietuvių tėvų balsą, šiais metais apie Rumšiškų stovyklą jau nebekalba. Lietuviams suprantamas vaikų tėvų kriterijus, bet kokių kriterijumi vadovavosi frontininkai?

IŠEIVIO DALIA

Rašo JUOZAS KAPACINSKAS

21

Pasakyti formai, kad nesuspėsi — negalima. Tai būtų atsikalbėjimas ir nenoras dirbti. Dirbti taip, kad susptum atlikti. Bet kartais neišvengia taip, kaip formanas reikalauja. Prasideda priekaištai, kurie kartais labai įskaudina. — Čia nėra mados formano klausiti ką nors, nes palaikys tave nieko neišmanančiu, nesuprantančiu savo darbo.

Mat, darbų vykdymas čia tvarkomas kitaip, kitu pagrindu, negu Europoje. — Formanas gali būti visai ne tos srities specialistas. Už techninius dalykus jis neatsako. Formano pareiga prižiūrėti, kad darbas būtų laiku atliktas.

Vis dėlto, bent man atrodo, farmanas turėtų daugiau žinoti už patį geriausią darbininką. Tada ir darbininkas geriau jaustųsi ir sėkmingiau galėtų įvykdyti užduotį. Pasiruošimo savo pareigoms neturėdamas, praranda autoritetą.

Turint galvoj amerikiečių darbovietų kietus reikalavimus, formanų pareigos yra nelengvos. Visą galia turi didieji „bosai“ — viršininkai. Tik darbo priežiūrą neša mažesnieji. Jų pareigos nėra dėgingos, nes jie aukštesniųjų niekad neglostomi, o dažnai tik pikti paraginami. Dėl to jie nerdingi ir jų autoritetas blunkus.

Tie formininkai, kuriems bent kiek pasisekė palypti darbovietės laiptais, kokia pakopė pasiekė, įtempe visas jėgas, stengiasi toje vietoje išlaikyti. Jie patenkinti tais mažais paaukštinimais, didžiuojasi įver-

tinimu ir garbe. Pasekdami savo viršininką, panašiai ir elgiasi su savo pavaldiniais.

Zemesnieji formanai tarnybiniuose pozicijose yra absoliutūs tarnai savo viršininko. Jie neturi jokios galios, jokių teisių, tik turi labiau už savo viršininką vartyti darbininkus ir savo viršininko įsakymus vykdyti nesvarstydami.

Formanai visą savo gyvenimą ir sumanumą pašvęcia darbovietai. Čia visi jų planai ir idėjos. Būdami pilnai atsidavę darbovietės reikalams, jie užmiršta net savo asmeniškus ir šeimyniškus reikalus.

Iš ryto formanai ateina viena valanda anksčiau ir po darbo išeina viena valanda vėliau. Vyresnieji dažnai dar daugiau laiko praleidžia darbovietėje. Ypač kai paaukštinami. Tai dirba po 12 ir daugiau valandų, o dažnai šeštadieniais ir sekmadieniais. Pats vyriausias mūsų dviejų dirbtuvių bosas, Mr. J. R. VanNortwick, dažnai šeštadieniais ir sekmadieniais prasėdi savo raštinėje iki pietų. O kai dirbau faktinėj pamainoj, kartais tekdavo matyti penktą, šeštą valandą ryto jau dirbtuvėje. Dažnai pagalvodavau, kad jam nelieka laiko poilsui bei kultūriniams reikalams. Prisimindavau Lietuvos geležinkelio dirbtuves Kaune, kur didesnieji mūsų viršininkai ateidavo vieną ar dvi valandas vėliau.

Kartą juokaudamas vienam formanui prasitarau: — Žinai, mielas formane, vis dėlto kartais nebloga darbininku būti... Mes, štai, darbo laikui pasibaigus, einame namo, o tu vis dar pasilieki. Pažvelgė jis į mane nuvargusiomis akimis. — Taip tai taip, — atsakė kiek išdidžiai, — bet vis tik su tavim vietomis nesikeičia. — Jam atsakiau, kad ir aš nenorėčiau keistis. Mes gerai supratome vienas kitą ir nuėjome savai kelioms.

Vienas iš ilgiausiai buvusių mano formanų L. Huo-

lon buvo taip pat ir vienas iš ramiausių ir nuosaikiausių. Nerodė savo galios, be reikalo nesikabinėdavo, bet visada stengdavosi santūriai išsiskirti. Ir man nepasitaikė su juo jokių nesupratimų. Be to, ir kaip specialistas savo darbą suprato.

1970 m. spalio devynioliktos dienos rytą ligotinis mūsų formanas W. Eberle pristatė mums elektrikams skirtą naują formaną — C. E. Anderson. Vyra aukštą, atletiską, gražią veido brozę ir simpatiškos, patrauklios išvaizdos. Jis neskubėjo ką nors daryti, bet ramiai, apgalvotai pradėjo savo darbą. Atrodė, jog savo pareigas ir darbą supranta.

Praėjus keletui dienų, jis darbą padarė kai kurių pakeitimų. Darbą paskirstė visiems maždaug vienodai. Šis pakeitimas kai kurių buvo sutiktas nepalankiai, nes ligi šiol buvo privilegijuotų ir dirbančių tik geresnius darbus.

Su šiuo pertvarkymu pasikeitė ir mano darbo sąlygos, o su tuo ir pažiūros į žmogų. Jis kiek kitaip vertino ir suprato darbą, o kartu ir darbininką. Buvo sukalbamas, galėjai pasitarti darbo ir šiaip reikalais. Tai buvo vienas draugiškiausių formanų man ten buvimo laikotarpyje. Iš jo nepatyriau nieko pikto, nebeįsirdavau nė vieno šiurkštaus žodžio.

SPECIALISTAI IR KVALIFIKACIJOS

Pradžioje man buvo neįprastas specialistų kvalifikacijų vertinimas. Aukštesnis bosas savo galia apsprendžia asmens sugebėjimą ir savo nuožūra paskiria darbininkui darbą. Man tada keistai atrodė, kad visai nekreipia dėmesio į teoretines žinias ar specialios mokyklos baigimą.

Tai yra didelis skirtumas nuo Europoje veikiančios sistemos. Pav., Lietuvoje iš norinčio gauti elek-

triko darbą geležinkelio elektros stotyje reikalavo keturių klasių ir specialios mokyklos pažymėjimų. Čia pradedant dirbti — jokių pažymėjimų nereikalavo.

Pasirenkant savo pavaldinius, darbovietės vadovo nesaisto jokie specialūs reikalavimai. Į aukštesnius postus patekti galimybę dažnai nulemia ne aukštesnis išsilavinimas, darbštumas, pasiruošimas, o pažinčių įlaka bei kiti motyvai. Dažnai pasitaiko, kad mažai pasiruošęs darbininkas paaugstinamas ir paskiriamas formanu, visai nebūdamas joks pavestosios srities specialistas.

Šitaip vertinant darbininkus ir juos iškeltiant į aukštesnius postus, be kita ko, labai padidėja darbovietės vadovo galia. O tai labiau skatina įsigyti formano įvertinimą bei palankumą, negu pasiruošti kokiai specialybei mokykloje. Su mokykloje įgytu pasiruošimu ne visada pasiseka sulaukti darbovietės formano įvertinimo. Todėl neuostabu, kad daug jaunuolių į darbą ir ateina be pasiruošimo.

Amerikietis gali pasakyti, kad šiame krašte kiekvienas turi galimybę pasiekti aukštesnį postą, jeigu yra geras darbininkas. Vadinasi, reikia laukti įvertinimo iš darbovietės formano. Protingi tai protingi, gabūs tie žmonių vadovai — nepaneigsi, tačiau kiekvieno gudruolio išmintis ribota. Pasitaiko, kad patekę į aukštesnius postus, tokie nepasiruošę žmonės prastina ir neblogo vadovauja. Bet dažnai būna, kad tokie daugiau dėmesio skiria įsisteikti savo viršininkui, negu sugeba darbą atlikti.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE
DIENRAŠTĮ „NAUJIENAS“

TELEF.: PR 8-3223

DR. ANNA BALIŲNAS

AKUŠERIJAI, AUSI, NOSIES
IR GERKLIS LIGOS

2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJAI IR MOTERŲ LIGOS

GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446

Antras ofisas —

8007 WEST 83rd PLACE

JUSTICE, ILL., Tel. 599-0500

Prima ligonius pagal susitarimą

Jei neatsiliepiu, skambinti 374-3012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ

CHIRURGIJA

Tel. 695-0533

Fox Valley Medical Center

860 SUMMIT ST.

ROUTE 55, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON

2434 WEST 71st STREET

Ofisas: HEMlock 4-5449

Resid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1-7 val.

antradieniais, penktadieniais nuo 1-5, trečiadieniais, šeštadieniais, jei neat-

siliepiu, skambinti 374-3012

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUŠERIJAI IR MOTERŲ LIGOS

GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neat-

siliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL - KRAUCELIŲNAITĖ

AKUŠERIJAI IR MOTERŲ LIGOS

GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Tel. WA 5-2670

Neatsiliepiu — skambinti

471-0225

Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700

Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

VIDAUS LIGŲ SPEC.

2454 WEST 71st STREET

VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais,

ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.

Kitu laiku tik susitarus.

Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMERISTAS

KALBA LIETUVISKAI

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Tikrina akis, pritaiko akinius ir

"contact lenses".

Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadieniais.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR

PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 WEST 63rd STREET

Val.: antradieniais, nuo 1-4 val. pietų.

ketvirtadieniais, nuo 3-5 val. vak.

Ofiso telefonai: 776-2880

Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendrąją praktiką, spec. MOTERŲ LIGOS

OFISAS: 2652 WEST 59th STREET

Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antr., trečiadieniais, 1-4 val. vak.

šeštadieniais, 2-4 val. vak. pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS

2454 WEST 71st STREET

Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123

Resid. telefonai: Gibson 8-6195

Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl

valandų skambinti telefonais: HE 4-2123.

Jei neatsiliepiu, tai telefonai: GI 8-6195.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS

Aparatai — Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba kojoms

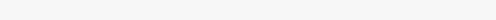
(Arch Supports) ir t. t.

Val.: 9-11 val. ir 1-3 val. antradieniais, 9-11 val.

2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Tel.: PROspect 6-5084

FORESTS CAN'T FIGHT FIRES

TEVŲ NAMELIAI BRANGŪS

Mokyklinio amžiaus vaikų neturiu ir nesijdomavau mokyklinio amžiaus vaikams skirtu vadovėliu "Tėvų nameliai brangūs". Skaičiau spaudoje neigiamus ir teigiamus apie šį vadovėlį rašinius. Ypač kruopščiai ir nuosekliai šį vadovėlį nagrinėjo p. Vaičiūnė. Gi Drauge šio vadovėlio kritikus vadino šmeižikais. Gavau š. m. Laisvosios Lietuvos Nr. 4. Šiame numeryje įdėta "Tėvų nameliai brangūs" nuotrauka.

RUGIAPIOTĖ

Vaizdelis "Rugiapiūtė Lietuvoje seniau" tikrai gražus. Keturi vyrai dalgiais rugius kerta. Keturi moterys, galvas papuošusios vainikėliais, juos renka ir į pėdus riša. Aišku Lietuvoje dvarų nebuvo ir ūkininkams rugiams kirsti mašinų nereikėjo. Taip dalgiais rugius kertant esu matęs ir Vokietijoje. Įdėjimas vaizdelio, vaizduojančio "Javų plovimą traktoriaumi", tikrai nevykęs. Aišku, kad iš ūkininkų atėmus žemes ir jas įjungus į 2000 ha dydžio dvarą — kolchozą, be mašinų apseiti nebūtų galima. Čia gal būtų ir nenoromis patalijama okupanto propaganda.

KUINAS IR KELIAI

Vaizdelyje "Į malūną" vaizduojamas jaunas vyrukas, porą maišų vežęs į malūną. Arklelis, geriau tariant, kuinelis, tempia beveik iki ašių purve skęstantį vežimą. Greičiausiai tokių kelių nuo ūkininko sodybos iki įvaziavimo vieškelin Lietuvoje dar nebuvo. Bet juk Lietuvos nepriklausomybės laikais paprasti keliai buvo taisomi, tvarkomi ir paverčiami visais gerais keliais — vieškeliais. Tai kodėl užsienyje — Amerikoje gyvenantiems vaikams reikėjo būtinai blogiausias kelias

ir prastusias arklelis rodyti?!

TROBESIAI

Vaizdelyje "Kluonas", "Tvartas", "Daržinė" visi sukrępę, atrodo lyg kokios šieno ir šiaudų kupetos. Gal dar ir buvo tokių trobesių, bet ar tokie trobesiai būdingi Lietuvos ūkininko trobesiams. Vietinė "Pirtis" atrodo kaip pirtis. Paprastai, ypač užsieniuose gyvenantiems parenkami gražesni trobesiai ir kiti vaizdai. Nesuprantama, kodėl šiame vaikams skirtame vadovėlyje parinkta primityviškiausi vaizdai?

ŽAGRĖ IR ARTOJAS

Vaizdelyje "Arimas žagrė" vaizduojama, prie apgruvisios trobelės, vyras, ausine kure užsimaukęs, arklelį išspraudęs tarp žagrės ir arklio dar per arklio pečius kažkokia plačia juosta ienas prikabinęs, šalia savęs materialiai vadeles įdėjęs, arklio laukia. O tos žagrės rankenos ilgiausios.

Na, žinote, nei tokios žagrės, nei kad dviese artų žagrė lauką nesu matęs. Būdamas dar vaiku esu matęs, dar ir žagrę, tik ne tokia baisia, kaip vaizdelyje atvaizduota, ariant, bet jau Lietuvos nepriklausomybės laikais net ir porą hektarų turįs ūkininkelis plūgą laukus ardavo.

Šis vaizdelis tikrai vaizduoja primityviškiausią žemės apdirbimą. Tai tik Lietuvos ūkininko išuokimas. Jeigu iš Lietuvos jau suaugusiam išvažiuojus šis vaizdas kelia pasipiktinimą, tai kaipgi mūsų prieaugliai vaikai tokį vaizdą pamatę, vaizduos tėvų tėvynę? Tikiu prastaisiais!

RAUDONARMIEČIAI

Vaizdelyje "Raudonarmiečiai Vilniaus gatvėse" vaizduojami linksmi nusiteikę vyruklai, važiuoja ar stovi susėdę sunkvežimyje. Šalia stovi vyras su raiščiu ant rankovės. Pats vaizdelis nieko dėtas. Bet ir čia įdomu, kodėl gi būtinai parinktas vienas iš gražiausių vaizdelių?

KULIMAS

Kada buvau mažas, piemens amžiuje, tai dar reikėjo jaus kuti spragilais. Būdavo dar prieš gaidžiagystę tėvas pakeldavo ir iki pusryčių kuldavo jaus. Bet jau Lietuvos nepriklausomybės laikais spragilai buvo išėję iš mados. Beveik kiekviename kaime ūkininkai buvo įsigiję rankines, arklines ir degalais varomas kuliamas mašinas. Net ir mažieji samdydavo kuliamas mašinas ir jaus joms išsikuldavo. Tai kuriems galams reikėjo dėti spragilais kuliančius jausus?

MALIMAS GIRNOMIS

Vaizdelyje "Senutė mala girnomis", vaizduojama tiesiog vergiškas girnomis malimas. Pirmosios vokiečių okupacijos laikais (1915 — 1919) m. vokiečių okupacinė valdžia duodavo leidimus malti jaus malūnuose labai mažam kiekiui. Ūkininkai senomis priemonėmis — girnomis maldavo grūdus. Vokiečiai buvo įsakę visus girnų akmenis suvežti į vieną vietą. Griežtai draudė malti girnomis. Sugautus malant girnomis smarkiai bausdavo. Tik bėdos atvejais girnos buvo naudojamos.

Šiaip, Lietuvoje, vėjinių vandens jėga varomų ir kitokių malūnų buvo užlektinai ir niekas girnomis nebemaldavo. Tai ir šis vaizdelis vaikus tik neigiamai nuteikia. Tokie vaizdeliai galėjo tikti istorijos vadovėlyje, parodant kaip žiloje senovėje lietuviai vargo. Tokie vaizdeliai kaip sugniužę trobesiai, niekur Lietuvoje ne-

matyti žagė ir kluonai, vaikus savo tėvynę atvaizduoja, kaip primityviškiausią valstybę. Nejaugi nebuvo galima gauti gražesnių vaizdelių?

LAIDOTUVYS LIETUVOJE

Du vaizdeliai "Laidotuvės Lietuvoje dabar" tikrai skirti užsieniuose gyvenantiems propagandai. Sunkvežimis su vainikais ar kitokiais žalumais su kaupu prigristas. Jokio karsto nesimato. Priekyje penki vyrai raiti, plačiomis juostomis per pečius persijuosę. O arkliui gražiausi, lyg čia Amerikoje "Budweiser" alaus bendrovės reklamos rodomi. Tokių išpūdingų laidotuvių anksčiau neteko matyti. Vargu ar ir dabar paprastas kolchozininkas taip laidojamas. Čia greičiausiai atvaizduojamas kokio nors komunizmo ar rusiškajam imperializmui, pataikavusio asmens laidotuvės. Vaizdelis "Pažangos kolūkyje" labai gražus. Gerai padaryta, kad parašas pakeistas į "Lietuvos laukuose". Bet ir tas parašas pakeistas tik spaudoje triukšmą pakėlus.

BENDRAI

Rusai, okupavę Lietuvą, dažnai pasakydavo, kad Lie-

tuva esą autroji Amerika, o mes savo vaikams norime padaryti, kaip primityviškiausią valstybę. Paklaustas vienas mokytojas dėl šio vadovėlio vaikams tinkamumo šitaip išsitarė: "Vadovėlis užsienyje gyvenantiems lietuvių vaikams netinkamas. Bet jį gina mano pažinčių žmonės, tai ir aš ginu ir ginsiu". Tikrai prasmingas ir nuostabus mūsų tautos poetės ir ilgą laiką buvusios mokytojos a. a. J. Vaičiūnienės priešmirtinis noras, skirti aukšlesniam tinkamo lietuvių vaikams vadovėlio. Labai gerai, kad Kristijono Donelaičio ir kitos liuanistinės mokyklos šio vadovėlio pas save neįsileido.

Stasys Juškinas

Susirinkimų PRANEŠIMAI

— Zamaičių Kultūros Klubas eilinis narių susirinkimas įvyks trečiadienį, kovo 20 dieną 7:00 val. vak. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Nariai kviečiami atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Bus ir valšės.

Rožė Diežgalvienė, rašt.

— Chicago Lietuvių Suvalkiečių Draugijos eilinis susirinkimas įvyks penktadienį, kovo 22 d. 8 val. vak. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Nariai prašomi atsilankyti, nes yra svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus valšės.

Eugenija Strungys, nut. rašt.

Pranešame gimimėms, draugams ir pažįstamiems, kad š. m. kovo 17 dieną 9:45 val. ryto mirė sulaukęs pusę amžiaus buvęs advokatas ir teisininkas:

A. + A.

JUOZAS P. STANAITIS

Gyv. 2516 W. 70 Street

Gimęs Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 25 metus. Paliko nuilūdę dukte Jurgita, sūnus Juozas ir jū mamytė bei kiti gimines, draugai ir pažįstami. Lietuvoje liko 3 seserys ir brolis su šeimomis. Priklausė Korp. Neo Lithuanian, Lietuvių Tautinei Sąjungai ir Cicero Lietuvių Mėdotojų ir Žuvautojų klubui. Kūnas pašarvotas Mažeika-Evans koplyčioje, 6845 So. Western Avenue. Ketvirtadienį, kovo 21 dieną 9:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Šv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Visi a. a. Juozo Stanaitio gimines, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuiliūdę lieka:

Duktė, sūnus, giminės.

Laidotuvių Direktorai Mažeika-Evans. Tel RE 7-8600.

PADĖKA

A. + A.

KAZIMIERAS BAGUTSKIS

Mano mylimas vyras, buvęs Lietuvoje urėdijos sekretorius, mirė 1974 m. kovo mėn. 4 d. ir kovo 7 dieną palaidotas Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Dėkoju visiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palaidavę jį amžino poilsio vietoje.

Kan. V. Zakarskui už maldas koplyčioje, bažnyčioje turiningą pamokslą ir palaidojimą į kapines.

Kun. A. Trakui už Jankymai koplyčioje, maldas ir gražų pamokslą.

Dėkoju visiems, kurie aukoję Šv. Mišioms, lankęsi koplyčioje ir pareiškę man užuojautą.

Didelę padėką gražiesiems ir dar kartą visiems kitiems, kurie bent kuo prisidėjo prie laidotuvių.

Taipgi nuosirdžiai dėkoju Laidotuvių Direktorui St. C. Lack už rūpestingą patarnavimą.

Nuiliūdusi

Žmona Marija ir giminės.

16 Metų Mirties Sukaktis

AUGUSTAS M. BARCUS

Velionės Sophie Barcus vyras

Gyv. 7159 So. Maplewood Ave.

Mirė 1958 metų kovo mėn. 20 dieną, 6:45 val. vakaro, sulaukęs 70 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Kretingos aps., Gargždų miestelyje.

Palaidotas Lietuvių Tautinėse kapinėse. Paliko nuilūdę dukte Aldona Dauks, 3 anūkai: Terry, Michael ir Sophia; sesers sūnus Anthony Steeples, jo žmona Helen ir jų šeima; dukterėčia Valeria Sebastian, jos vyras Edward ir jų šeima; mirusio švogerio William Lawrence žmona Connie su šeima; švogeris Chester Lawrence, jo žmona Elizabeth ir jų šeima ir daug draugų bei pažįstamų.

Lietuvoje liko daug kitų giminių. Mūsų brangiajam tėveliui pagerbti buvo laikomasi Šv. Mišios š. m. kovo 20 d. Tėvų Jėzuitų koplyčioje.

Mes Tavęs, mūsų Brangiausios, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįžai, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nu eisime. Tėbūna Tau lengva šį žemėlį.

Nuiliūdę lieka:

DUKTĖ, ANŪKAI IR KITI GIMINĖS.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Didis tavo tikėjimas! Tobuliau tau kaip pro šalį". Mato 15:28.

Juo daugiau mes tyrinėjame apie tikėjimą, tuo labiau įsitikiname, kad Dievo akyse tikėjimas yra ne tik būtina reikalingas, bet ir Dievui patinkamas. Be tikėjimo mes negalime atėti pas Dievą, ne pasiekti jo malonės. Be tikėjimo mes negalime sekti Viešpatį ir priešintis pasauliui, kūnei ir velniui. Tikėjimu mes galime priimti visus gyvenimo patyrimus kaip dangišką Tėvo vadovybę ir kaip jo padėjimą ir mums skirtus palaiminimus. Turedami pilną ir nesvyruojantį tikėjimą, mes galime sėkmingai kovoti gerąją tikėjimo kovą ir pasidaryti tinkamai įėti į dangiškąją karalystę.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET

CHICAGO, ILLINOIS 60629

SV. RAŠTO TYRINĖTOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Tel.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Tel.: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YARds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS, AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANCE
PATARNAVI
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ.

TURIME
KOPLYČIAS
VISOJE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS

Nuotraukoje iš kairės: Z. Juškevičienė, Dr. J. Valantiejus ir B. Valantiejienė. Jie laiko sukaktuvinį tortą. Tai ponios Valantiejienės kulinarijos menas ir dovana šventės stalui.

UNION PIER LIETUVIŲ VEIKLA

Union Pier lietuviai iškilmingai minėjo L. Nepriklausomybės atgavimo 56-ą sukaktį ištaišingame Dr. J. Valantiejaus ūkyje, š. m. vasario mėn., 16-ą d.

Buvo atlikta oficiali ir meninė programa, o po to vaišės. Gauta Michigan gubernatoriaus proklamacija, ją perskaitė įgaliotinis, J. Behrens. Priimtos ir pasiūstos rezoliucijos Michigano senatui, prašyta — reikalaujama: atstatyti miškus, gauti žemę ir grąžinti miškus, gauti žemę ir grąžinti miškus, gauti žemę ir grąžinti miškus.

džiams, esmėje griežtesnių bausmių kriminalistams, grąžinti drausmę į mokyklą, daugiau teisių policijai.

Minėjime dalyvavo: Mich. kongresmanas — Gast, Berren county teisėjas, J. Smietanka, svečiai iš Chicago ir Cicero, viso 120 asmenų.

Aukų surinkta apie \$200. Minėjimą organizavo ir pravėdė — A. Klimavičius, Union Pier Lietuvių nuosavybių draugijos pirmininkas.

SKAITYK PATE IR PARAGINK
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

Lietuviai mokslo pasaulyje

★ The American Association for Cancer Research 65-tas metinis suvažiavimas ir The American Society of Clinical Oncology 10-tas metinis suvažiavimas įvyks Houston, Texas 1974 m. kovo mėn. 27-30 d. Jei dar prieš kelis metus vėžys buvo nepagydoma liga, tai šiandien tam tikros vėžio ligos jau yra nugalėtos ir manoma, jog penkių ar dešimties metų laikotarpyje visos vėžio ligos bus dažniau ar mažiau nugalimos. Beje, garsiausias lietuvis vėžio specialistas yra Vainutis K. Vaitkevičius, pirmininkas ir profesorius, Dept. of Oncology, Wayne State University School of Medicine, Detroit, Michigan, kuris pirmame suvažiavime yra bendraautorius dviejų pranešimų: 1) žmogaus beta 2 mikroglobulinas pyktibūnuose negalavimuose ir 2) serumo alfa fotoproteino koncentracija hepatomoje Jungtinėse Amerikos valstybėse. Antrame suvažiavime V. K. Vaitkevičius padaręs pranešimą apie vėžio ligos gydymą su mitomicinu C ir porfiromicinu vaistais, kur jis randa jog mažas pakeitimai cheminėje struktūroje padaro didelį skirtumą vaisto pajėgumui prieš vėžį ir jo nuodingumui žmogaus organizmui.

Pirmame suvažiavime Judita L. Vaitkevičienė iš National Institutes of Health, Bethesda, Md. yra bendraautorė pranešimo apie Regano išsėrimo ir žmogaus chorioninio gonadotropino koreliaciją serume ir skaudulio skystyje pacientuose su ovariiniu vėžiu, o J. F. Laucius iš Fox Chase Center for Cancer and Medical Sciences, Philadelphia, Pa., yra bendraautorius pranešimo apie žmogaus melanomos ląsteles žudantį priešgijimą ir jo klinišką bei imunologinę reikšmę.

G. A. Paulikas, direktorius, The Aerospace Corporation, El Segundo, California, aptaria savo įstaigos mokslinę veiklą 1973 metais leidinyje Bulletin of the American Astrophysical Society, tomas 6, nr. 1 1974 m. pavasaris. Tame pačiame leidinyje Jet Propulsion Laboratory, Pasadena, California mokslinių darbų aptarime paminėtas Arvydas Klorė, kuris šešių asmenų grupėje išnagrinėjo Mariner 9 erdvėlaivio praeitos misijos S bangos okultacijos matavimus Marso atmosferos ir topografijos, gautus 1972 metais gegužės ir birželio mėnesiais ir suteikiančius daug davyčių apie šiaurės ir pietų polariusius regionus.

R. J. Suplinskas iš Dept. of Chemistry, Yale University, New Haven, Conn., yra bendraautorius straipsnio apie lankų energijos efektų klasikinę trajektoriją, kuris yra išspausdintas leidinyje The Journal of Chemical Physics, tomas 60, nr. 1 1974 m. sausio mėn. 1 d.

E. L. Povilonis iš Bell Laboratories, Holmdel, N. J., yra bendraau-

torius pranešimo apie galimo iš-
tirtimą silikone apdengtam sil-
likono dioksido filmui, o V. Ra-
ziūnas iš Rauland, Div. of Zenith
Radijo Corp., Melrose Park, Ill.,
yra bendraautorius pranešimo
apie šviesos perdavimo procesų
matematinį modelį aliuminizuotose
katodinių spindulių lempų
ekranuose, kurie bus padaryti
The Electrochemical Society 145
suvažiavime San Francisco, Cal-
ifornia 1974 m. gegužės mėn.
12-17 d.

Saulius Šimoliūnas

Rytų Lietuva karo metu

Lenkų "Dziennik Związkowy
straipsnyje "Dešimties kunigų
likimas" rašo:

1942 metais po pasikėsinimo
prieš gailesterį Wilhelm Kube,
Lietuvių Minske (w Minsku Li-
towskim) vokiečiai pradėjo ma-
sininius areštus vadinamame Ost-
lande, į kurį įėjo ir buv. Lydos
apskritys. Areštai įvyko 1942
m. birželio 28 dieną. Vilniaus
diecezijoje areštuoti kunigai
buvo pasodinti Lydos kalėjime
kaip įkaitai. Iš tų įkaičių vokie-
čių valdžia paleido į laisvę Vasi-
liškių kunigą dekaną. Tą patį bu-
vo padaryta parapijonams pra-
šant ir stambia pinigų suma pa-
tepiant.

Kai kuriems kunigams pasise-
kė pasislėpti. Kai kurie iš jų
pasislėpė AK (lenkų Armija-Kra-
jowa) eilėse kaip kapelionai.

1942 metų Kalėdų proga Ly-
dos kalėjimo viršininkas, vokie-
čių karininkas — austras katali-
kas — lenkus kunigus paleido
dviem dienoms iš kalėjimo, įpa-
reigojęs jų garbės žodžiu, kad
po švenčių sugrįš į kalėjimą, ir
pats išvažiuojo atostogų.

Išlaisvintieji kunigai Kalėdas
praleido pas Lydos dekaną kun.
Labaną. Laikui baigiantis kunigai
— įkaitai diskutavo savo
laisvo ir kalėjimo grįžimo reika-
lą. Nuomonės skyrėsi, kai kurie
jų pasinaudodami ta proga pa-
slėpė. Šeiminkas (kun. Laba-
nas) buvo nuomonės, kad ku-
nigai turi laikytis savo duoto žo-
džio. Kunigai grįžo į kalėjimą
ir 1943 metų vasario mėnesį bu-
vo sušaudyti.

Maisto produktų kainos

Samdinių Unijos (Service Em-
ployees Union) kovo mėnesio lei-
dinyje SEIU straipsnyje apie mai-
to produktų kainas prieš 5 me-
tus ir dabar be kt. rašo:

Darbo Statistikos Biuras praneša, kad maisto produktų kainos
per praėjusius 12 mėnesių
pakilo 22 nuošimčiais... Žemiau
seka keli pabrangimo pavyzdžiai:

Produktas	sausio m. 1969	1974
Balta duona (1 sv.)	23c	49c
Hamburgeris (1 sv.)	57c	\$1.19
Roud steak (1 sv.)	\$1.19	\$1.89
Hot dog (1 sv.)	71c	\$1.25
Chuck roast (1 sv.)	71c	98c
Bulvės (5 sv.)	55c	\$1.19
Cukrus (5 sv.)	61c	\$1.35
Kiaušiniai (tuzinas)	66c	95c
Kava (1 sv. dėžutė)	76c	\$1.10
Žuvis (tuna) 6 unc.	35c	55c

Žuvies meilė

Karol Kluge, St. Gregory College, Shawnee, Oklahoma, studentė nežino kas daryti su į ją pačią įsimylėjusia žuvyte, kuri yra laikoma kolegijos kambaryje stiklo inde ir vadinama Oskar. Tai yra vos vieno ir ketvirtadalis colio didumo melsvai žalia Siamio žuvytė, kuri dėl Karolės "eina iš proto".

Kai tik Karolė įeina į kambarį, Oskaras — kur buvęs kur nebuvęs — skubiausiai atplaukia artyn jos kiek stiklinio puodo sienelė, "meiliai vėgžina uodegytę ir pradeda aitringą žuviskį šokį. Kolegijos narys kun. Victor Roberts sako, kad tas Miss

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia
MECHANICS
Large fleet operation needs experienced mechanics — days and nights. New equipment, modern facilities. Many benefits.
WRIGHT INDUSTRIES
7665 LINCOLN AVE.
SUMMIT, ILL.

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia
NURSES AIDES
11 P. M. to 7 A. M.
7 A. M. to 3 P. M.
3 P. M. to 11 P. M.
RN's or L. P. N's
11 P. M. to 7 A. M.
RIDGE LAND NURSING HOME
12550 RIDGE LAND
597-9300

BUSINESS CHANCES
Biznio Proges
ISNUOMOJAMA VEIKIANTI TAVERNA su visais įrengimais. Teirautis 3267 So. HALSTED ST. Tel. 225-3084

FURNITURE AND FIXTURES
Baldai ir kiti įrenginiai
PARDUODAMI
IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti dalimis ir išsimokėtina. Aptarnauja lietuviai.
SOUTHWEST FURNITURE CO.
TEL. GR 6-4421
6200 So. WESTERN AVE.

Kluge "draugas" niekam kitam nerodo tokio dėmesio, net jam pačiam. Kai Miss Kluge pasi-
traukia, kur Oskaras jos nemato, jis grįžta į savo kasdieninę rutiną, bet užtenka kad ji pašaukia jį vardu, kai Oskaras vėl pradeda savo aktą.

TRUMPAI

— Prof. Alg. Avizienis, kompiuterių mokslo specialistas, dabar profesorius Kalifornijos universitete Berkeley mieste, Amerikos ir Sovietų Sąjungos mokslininkais pasikeitimo programa balandžio mėnesį ilgesniai laikui išvyks į Vilnių ir ten universitete dėstys kompiuterių mokslą. Tai pirmas atsiitimas, kad Sovietų S-ga išleisdžia į okupuotą Lietuvą išveiktų profesorius reguliariai profesoriaus darbui. Tokį sprendimą padaryti, gal būt, paskatino ir tas, kad Sovietų S-gos mokslininkai yra gerokai kompiuterių moksle atsilikę.

— Antanas Makaras iš Elgin, Ill., grįžo Chicago. Apsigyveno Bridgeporto apylinkėse. Ponia K. Bielskis išvyko į Rhinelander, Wis., J. Zemaitaitis — į Paw Paw, Mich.

— Central YMCA Community kolegija, 211 W. Wacker Dr., Chicago, Ill. 60606, tel. 222-8300, išleido informaciją apie pavasarinio semestro kursą ir įvairių specialybių pamokas su praktikos darbais. Sinteresuotiems yra atsiunčiamas tas leidinys į namus nurodytu adresu. Kursai bei pamokos yra skiriami jaunimui ir suaugusiems, dienomis ir vakarais. Daugelis Chicago pietvakariuose gyvenančių lietuvių naudojasi patarnavimais South west kolegijos, 7500 So. Pulaski Rd., kurioje dabar vyksta lietuvių kalbos kursai tos kalbos nemokantiems.

— SLA 6-to apskrčio susirinkimas įvyks š. m. kovo 24 d., sekmadienį, 2:30 val. p. p. Chicago Savings and Loan patalpose, 6245 So. Western Ave. Kviečiamos visos SLA Chicago ir apylinkių kuopos dalyvauti susirinkime. (Pr.)

— Pirmą sykį įvairūs lietuviškos muzikos rinkiniai — pramoginės, liaudies dainų, kaimo ir daug kitų randami 8-track stereo tape cartridges — \$6.95, ir cassettes — \$5.95. Pilnam sąrašui rašykite Anatole Productions, Inc., 5845 So. Oakley Ave., Chicago, Ill. 60636. Tel. (312) 778-2100. (Pr.)

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAIS IR ŽEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIŠ
DEL VISU INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI
VISU RČIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

SAVININKAS PARUODA 10 m. mūrinių bungalovų, 5 kambariai, 3 miegamieji, 8737 So. Albany. Cent. šiluma ir air cond. Beismantas. Garažas. Taipgi parduodama 2 kėdės ir rašomos stalas. Tel. 425-2992.

— Pabaltijo Studijų Propagavimo D-jos 4-sis suvažiavimas bus gegužės 16 — 19 d. Illinois universiteto Circle campus. Dalyvaus estų, latvių ir lietuvių mokslininkai, kurie ruošia programas ir planuoja jų pravėdimą. Po tokių suvažiavimų draugija išleidžia atliktų darbų bei studijų leidinių anglų kalba.

— Naujienų Jubiliejinis Banketas, atžymintis 60 m. sukaktį, įvyks balandžio 21 d. 6 val. vak. Beverly Country klube, 87-ta ir Western Ave. Visa programa atliks tos progos geras nuotakas prie gerų pietų, šampano ir gero patarnavimo, derinant išvykio ir meninei programai, grojant orkestrui, geroje draugystėje ir patrauklioje aplinkoje.

Banketo proga ruošiamas su kakties leidinys su vakaro programa, organizacijų ir asmenų sveikinimais, verslo įstaigų bei profesionalų garsinimais, kuriuos priima taip pat rezervuoja vietas Kristina Austin ir Ema Petraitienė Naujienų administracijoje.

Rengimo komisija, maloniai kviesdama visus dalyvauti, prašo vietas grupėmis ar pavieniai rezervuoti iš anksto, kad tinkamai visus svečius primtyti ir aptarnauti. Stalai po 10 asmenų. Bilieto kaina 15 dol. asmeniui. (Pr.)

— Antanas Makaras iš Elgin, Ill., grįžo Chicago. Apsigyveno Bridgeporto apylinkėse. Ponia K. Bielskis išvyko į Rhinelander, Wis., J. Zemaitaitis — į Paw Paw, Mich.

— Central YMCA Community kolegija, 211 W. Wacker Dr., Chicago, Ill. 60606, tel. 222-8300, išleido informaciją apie pavasarinio semestro kursą ir įvairių specialybių pamokas su praktikos darbais. Sinteresuotiems yra atsiunčiamas tas leidinys į namus nurodytu adresu. Kursai bei pamokos yra skiriami jaunimui ir suaugusiems, dienomis ir vakarais. Daugelis Chicago pietvakariuose gyvenančių lietuvių naudojasi patarnavimais South west kolegijos, 7500 So. Pulaski Rd., kurioje dabar vyksta lietuvių kalbos kursai tos kalbos nemokantiems.

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisyimas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REpublic 7-1941

NAUJAS ADRESAS
Leonardo Eringio
LEONARD'S "TEXACO"
6801 W. 87 STREET
Oak Lawn, Illinois
Telef. 598-9776

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos
visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

M. A. SIMKUS
Real Estate, Notary Public,
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai.
Pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS.
KURIE GARSINA
"NAUJIENOS"

BUTŲ NUOMAVIMAS, IVAIRŲS
DRAUDIMAI, NAMŲ IR NEKILNO-
JAMO TURTO PIRKIMAS — PAR-
DAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS
BUD'S REAL ESTATE
1369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

NORITE PIRKTI
AR PARUODITI NAMĄ?
SUSISIEKITE SU
CONNIE DAGYS
FIRESIDE REALTY
Tel. 585-2064
Čia būsite užtikrintai sąžiningai
aptarnauti.

NAMAI SEIMOS PUOSMENA

PUTIKUS, KATP NAUJAS, 4 kambarių modernus mūras. Irenstas beismanas, 2 auto garažas. Tuof galite keltis i Marquette Park. \$22,000.

LIUKSUS 3 BUTU apie 15 m. mūras ir mūro garažas. Vienas blokas nuo parko. \$45,000.

7 KAMBARIŲ MŪROS, Irenstas beismanas. Centralinis vėsinimas. Garažas. Arti mūso. \$25,000.

2 BUTU MŪRAS Marquette Park. Moderni virtuvė, Irenstas beismanas, naujas gazu šildymas, aluminijaus laivai, geležinė tvora, garažas. \$30,500.

MARQUETTE PARK 1 1/2 aukšto namas. Vienas modernus butas su 3 miegamais ir kitas aukštai tinka vienai didelei arba 2 artimom šeimom gyventi. \$20,500.

TVIRTAS APARTAMENTINIS MŪRAS. Arti Kedzie — nora bloku nuo parko. Naujas gazu šildymas. Svariai nudažytas. \$16,000 pajamų. Kaina \$69,000.

PLATUS VERTINGAS LOTAS Marquette Parke. Kaina \$9,900.

V. ALDIS
REAL ESTATE

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatu senus visu rūšiū namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

D E M E S I O
62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$104 metams automobilio
Liability apdraudimas.
Kreipitis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų.
Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbačiauskas, sav.

Federalinių ir valstijos pajamų
mokesčių apskaičiavimas
INCOME TAX
Nekilnojamo turto pirkimas
pardavimas
REAL ESTATE
Parašų pildijimas
NOTARY PUBLIC
Draudimo Informacijos
INSURANCE
ŠIMAITIS REALTY
2951 W. 63 St. (prie Sacramento)
Tel. 436-7878